

חברת לזמדי ש"ס

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

נושג גאמדי, מהנאד כפרשג ויחי



האם יוצאים מצות כתיבת ס"ת בשאר ספרי קודש ואולי דווקא בזה?

אע"פ שהניחו לו אבותיו לאדם ספר תורה מצוה לכתוב משלו סנהדרין כ"א:

הרא"ש (הלכות ספר תוכה סי' א) חידש במצות כתיבת ספר תורה שעיקרה נוהג בזמן הזה בכתיבת שאר ספרים, וז"ל: "וזהו בדורות הראשונים שהיו כותבים ס"ת ולומדים בו. אבל האידנא... מצות עשה היא על כל איש מישראל אשר ידו משגת לכתוב חומשי התורה ומשנה וגמרא ופירושיהם להגות בהן הוא ובניו. כי מצות כתיבת התורה היא ללמוד בה כדכתיב 'ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם', וע"י הגמרא והפ"י ידע פ"י המצות והדינים על בוריים לכן הם הספרים שאדם מצווה לכתבם".

בביאור דבריו נחלקו הבית יוסף (יו"ד סי' רע) והפרישה (ס"ס אות ח). דעת הב"י שאין כוונת הרא"ש לפטור בזמן הזה ממצות כתיבת ספר תורה, אלא עיקר כוונתו שבזמן הזה מצות כתיבת ספר תורה כוללת בתוכה גם את מצות כתיבת ספרי קודש של התלמוד ומפרשיו, אך לא בא למעט ממצות כתיבת ס"ת. אמנם הדרישה נקט שדעת הרא"ש לפטור לגמרי ממצות כתיבת ס"ת בזמן הזה, והטעם, כיון שאין לומדים בו אין מצוה לכתבו ורק התלמוד ומפרשיו שלומדים בהם יש מצות כתיבה.

הש"ך נקט לעיקר כדעת הדרישה, ואילו הב"ח והט"ז נקטו לעיקר כדעת הבית יוסף, וכן נקט הגר"א בביאורו.

בשאגת אריה (סי' לו) כתב לסתור דברי הדרישה מהגמרא בסוגייתנו, שהרי לדבריו אין חיוב לכתוב ס"ת אם לא ילמוד בהם, ובסוגייתנו מבואר שאף מי שהניחו לו אבותיו ס"ת מחויב במצות כתיבת ס"ת, הרי שהמצוה היא עצם הכתיבה אף שיש לו כבר ס"ת ללמוד בה.